

Gjøl den 7. maj 2007.

Til Folketingets Kulturudvalg og Kulturminister Brian Mikkelsen

Vi henvender os til jer fordi vi oplever det som dybt bekymrende, at der i biblioteksloven ikke angives nogle nærmere retningslinier for hvad der indholdsmæssigt forstås og ligger i Bibliotekslovens kapitel 1 (Folkebibliotekernes formål og virksomhed) §3:

§ 3. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til, eventuelt i samarbejde med andre kommunalbestyrelser, at drive et folkebibliotek med afdelinger for børn og voksne. Kommunalbestyrelsen kan indgå overenskomst med en anden kommunalbestyrelse om hel eller delvis biblioteksbetjening.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal så vidt muligt

- 1) etablere biblioteksbetjening af de børn og voksne, der er afskåret fra selv at komme på biblioteket,*
- 2) tilpasse bibliotekernes åbningstider til brugernes behov, og*
- 3) oprette filialer eller iværksætte andre betjeningstilbud, hvor kommunens størrelse og karakter gør det hensigtsmæssigt.*

I forbindelse med kommunesammenlægningen er vi af den opfattelse, at der i øget grad dels 1) er behov for og dels 2) burde være mulighed for nærmere at udspecificere disse hensigtserklæringer, da kommunerne i dag er af en sådan størrelse at man reelt kan have en forventning om at de er i stand til at løfte biblioteksbetjeningsopgaven.

I forhold til den formulering som loven pt. indeholder, oplever vi som borgere reelt den situation at vi står uden nogen lovfastlagte rettigheder. For hvad ligger der i "afskåret fra selv at komme på biblioteket", "brugernes behov" og "kommunens størrelse og karakter gør det hensigtsmæssigt". Det er så bløde formuleringer og endog underlagt "kommunalbestyrelsen skal så vidt muligt" som ligeledes er et gummibegreb, at det i praksis er helt uden indhold.

I de kommuner, hvor der er velvilje til at sikre borgerne en ordentlig biblioteksbetjening, er en sådan lovformulering udmærket. Problemet er netop de tilfælde hvor der ikke er politik velvilje til at yde alle borgere i kommunen en service på området. Her er det vigtigt for borgerne, at der er fastlagt et sæt minimumsregler som man som borger uafhængig af sin bopælsadresse er sikret.

I vores konkrete tilfælde i Jammerbugt Kommune forholder det sig således, at det kun er godt 1/3 af borgerne i vores kommune der har et bibliotekstilbud i deres nærmiljø. Retten af borgerne i kommunen er henvist til dette tilbud og har ikke engang nogen form for generel biblioteksbetjening i form af eksempelvis en bogbus ordning eller lignende. Samtidig har vi meget dårlige offentlige transport forbindelser, så enhver uden egen bil eller kørekort, er i princippet nærmest afskåret. Og i forhold til borgere med bil er der ligeledes en praktisk begrænsning i relation til tid og det øvrige hverdagsliv. Ikke mindst når det forholder sig sådan at der aldrig er længere åbent end til kl. 18.00.

Vi finder en sådan udvikling, som ligeledes indebærer en afvikling af landområderne meget urimelig og uhensigtsmæssig. En reel mulighed for at kunne låne bøger er et gode som vi mener at alle borgere burde have ret til, ikke mindst i kraft af den betydning det på sigt også spiller i forhold til at klare sig godt i informationssamfundet. Derfor ser vi også et stærkt behov for at man konkret forsøger at definere hvad man ønsker med biblioteksloven paragraf 3, stk. 2. idet vi mener at befolkningen har krav på at gives borgersikrede rettigheder på dette vigtige område.

Derudover kan vi ligeledes kun opfordre til at man også i lovgivningen tager højde for brugerne og giver dem et talerør. Det kunne være i form af en lov om, at der i hver kommune skulle nedsættes et brugerråd eller lignende så man reelt havde en chance for at vide hvad brugernes forventninger og behov var. Sådan som vi hører debatten i dag tager den meget ofte udgangspunkt i at den moderne borger har forventninger om og stiller krav om at få stillet mange forskellige medier til rådighed mv. (det kvalitative bibliotekstilbud). Det synes vi også umiddelbart er fint, men i denne debat eller netop på bekostning heraf, bliver det ofte også glemt at moderne borgere almindeligvis oplever at tid er en mangelvare (ikke mindst børnefamilierne), hvorfor behovet for og en forventning om et bibliotekstilbud i nærmiljøet af mange opleves som et mindst lige så væsentligt kriterium. Her kunne det være oplagt at man evt. lod biblioteksstyrelsen være medspiller. I en ny undersøgelse, som refereres på biblioteksstyrelsens hjemmeside, hvor man netop har spurgt brugerne, hvad der er vigtigt, kommer det bl.a. frem at de unge mener at opskriften på det gode bibliotek er *"flinke bibliotekarer, indbydende lokaler med fred og ro, som ligger tæt på – og masser af bøger"* og at det på folkebiblioteket er vigtigere med bøger og hjælpsomt personale end tekniske finesser.

Således er det som borger i et mindre samfund meget foruroligende på kommunernes landsforenings hjemmeside vedrørende bibliotekssituationen at kunne læse. *"Traditionalisternes grundholdning er, at udvikling er lig med budgetter fra sidste år og lidt til. De vogter over, at lønsummen, antallet af biblioteksfilialer, bogindkøbet og arrangementskontoen som minimum er på samme niveau som sidste år. De ved hvad der er godt for folk."* Og *"Forleden spillede Folketinget sig ind i vores bibliotekskrønike. Der var kaldt ind til forespørgselsdebat, og traditionalisterne lagde hårdt ud. Besindige kræfter fik landet debatten, og Folketinget lod sig betrygge ved løftet om, at staten vil gennemføre en national strategi for biblioteksvæsenet placering i informationssamfundet"*.

Ikke mindst på baggrund af en sådan unuanceret udmelding fra KL mener vi at man nationalt har et ansvar for at også borgerne i landdistrikterne har adgang til en generel biblioteksbetjening. Da en sådan rådgivning fra en central aktør for kommunerne, netop vidner om at der er stærkt behov for at

man også fra nationalt hold går ind og ser på loven vedr. biblioteksvirksomhed og har nogle visioner (=minimumsstandarder) på dette felt. I øvrigt står vi uforstående overfor at den slags stereotype og firkantede beskrivelser havner eller udvikles hos en så fremtrædende aktør. Det mener vi er beklageligt uanset politisk tilhørsforhold.

I debatten får man ligeledes ofte det indtryk, at man såfremt man tilhører kategorien en biblioteksfilial, ja så har man nærmest pr. definition ingen berettigelse, ud fra en betragtning om at man så typisk har en meget begrænset åbningstid og ligeledes almindeligvis en meget begrænset materiale samling. Til trods herfor er vi af den klare opfattelse, at en filial sagtens kan have sin berettigelse. Her er nemlig typisk tale om mennesker der stiller sig glade og tilfredse bare med lidt, og som ikke har så mange tilbud i forvejen. Ja, faktisk er vi tværtimod af den opfattelse at man i mange situationer ligefrem kan hævde at filialerne er gode "forretninger" fordi de giver et stort output ud fra en meget ringe investering. En sag som vel både de konsekvente og de moderne velfærdsforbrugere for at blive indenfor KL's terminologi vil hilse velkommen.

Med denne henvendelse håber vi at blive årsag til at §3 i kapitel 1 i Biblioteksloven må blive nærmere præciseret. Det vil efter vores opfattelse vise, at man fra folketingets side ønsker at tage medansvar for udviklingen i hele Danmark og ikke bidrage til at der sker en yderligere polarisering mellem land og by og deraf ligeledes afvikling frem for udvikling. Hvis Danmark fortsat skal kunne bære betegnelsen velfærdssamfund, så synes det oplagt at man fastlægger nogle nærmere retningslinier på dette område.

Med venlig hilsen

Gruppen til Bevarelse af Gjøll Bibliotek

Sara Buch
Limfjordsgade 99
9440 Aabybro

Anja Christensen
Grebjerg 16
9440 Aabybro

Kirsten Dyhr-Jensen
Limfjordsgade 122
9440 Aabybro

Karl Jørn Flick
Grebjerg 31
9440 Aabybro

Dorthe Frederiksen
Bygstubben 20
9440 Aabybro

Rasmi Krippendorf
Nørredigevej 122
9440 Aabybro

Jeanette Nørlev
Limfjordsgade 132
9440 Aabybro

Lena Olsen
Lykkegårdsvej 2
9440 Aabybro

Dorthe Skov
Limfjordsgade 128
9440 Aabybro

(på gruppens vegne Jeanette Nørlev)



NB: Enslydende brev er ligeledes sendt direkte til Kulturminister Brian Mikkelsen og han er orienteret om at brevet også er sendt til Folketingets Kulturudvalget.

